

οικονομικοί παλμοί

Ἡ άνεργία φέρνει μείωση τοῦ πληθυσμοῦ.

Γαλήνη Φούρα, δημοσιογράφος.

Στὴν μεταπολεμικὴ ἱστορία γιὰ πρώτη φορὰ ὁ πληθυσμὸς τῆς Ἑλλάδας μειώθηκε ἀπὸ 11,1 ἑκατομμύρια στὴν ἀπογραφή τοῦ 2011, σὲ 10,7 ἑκατομμύρια σήμερα. Ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια οἱ θάνατοι εἶναι περισσότεροι ἀπὸ τὶς γεννήσεις...

Οἱ προοπτικὲς γιὰ τὸ ἐγγὺς μέλλον εἶναι δυσοίωνες, ἀφοῦ σύμφωνα μὲ μετριοπαθεῖς ἐκτιμήσεις τὸ 2050 ὁ πληθυσμὸς θὰ ἔχει μειωθεῖ ἀπὸ 10,7 σὲ 8,8 ἑκατομμύρια. Τὴν ἴδια στιγμή ἀλλάζει δραστικὰ καὶ ἡ ἡλικιακὴ σύνθεση. Ἀπὸ 21%, πού εἶναι σήμερα, τὸ ποσοστὸ τῶν Ἑλλήνων ἄνω τῶν 65 ἐτῶν, θὰ φθάσει τὸ 30%-33% τοῦ γενικοῦ πληθυσμοῦ τὸ 2050. Ὁ πραγματικὰ ἐνεργὸς πληθυσμὸς τῆς χώρας ἀπὸ τὰ 4,7 ἑκατομμύρια τὸ 2015, ἀναμένεται νὰ μειωθεῖ σὲ 3-3,7 ἑκατομμύρια τὸ 2050.

Ἐρευνα σὸκ σὲ 1.500 Ἑλλήνες 18 ἕως 35 ἐτῶν ἔδειξε ὅτι ἡ Ἑλλάδα συρρικνώνεται καὶ γερνᾶ. Ἡ ἔρευνα πραγματοποιήθηκε στὸ πλαίσιο τῆς CUPESE, ἑνὸς μεγάλου ἐρευνητικοῦ κέντρου γιὰ τὴν χαρτογράφηση τῆς άνεργίας τῶν νέων, πού διεξάγεται σὲ 11 χώρες. Τὸ ἑλληνικὸ σκέλος ἀνέλαβε σχετικὸς ὀργανισμὸς, ἡ **διαNE-Οοις**. Οἱ νέοι ἀπάντησαν σὲ πολλὲς ἐρωτήσεις, ὥστε νὰ ἀναζητηθοῦν οἱ αἰτίες τῆς άνεργίας ἢ τῆς καθήλωσής τους σὲ πολὺ χαμηλὸ εἰσόδημα.

Οἱ ἔρευνητὲς ἀναφέρουν ὅτι ἡ μείωση τοῦ πληθυσμοῦ σχετίζεται σὲ μεγάλο βαθμὸ μὲ τὴν ἀντιστροφή τοῦ θετικοῦ μεταναστευτικοῦ ἰσοζυγίου τῶν δύο προηγούμενων δεκαετιῶν. Ἀπὸ τὸ 2010 καὶ μετὰ, περισσότεροι ἀπὸ 400.000 Ἑλλήνες, κυρίως νέοι ὑψηλῶν προσόντων, ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα. Ἡ τάση αὐτή, ὅπως ἔδειξε ἡ ἔρευνα τῆς διαNEΟοις θὰ συνεχιστεῖ, ἀφοῦ τὸ 75% τῶν νέων ἡλικίας ἀπὸ 18 ἕως 35 ἐτῶν ἐξετάζουν σοβαρὰ τὸ ἐνδεχόμενο νὰ μεταναστεύσουν. Τὸ 40,9% ἀπάντησε “ναί” στὴ σχετικὴ ἐρώτηση καὶ τὸ 34,1% “ἴσως”. Αἰτία αὐτῆς τῆς τάσης ἀπόδρασης καὶ φυγῆς πρὸς τὸ ἐξωτερικὸ εἶναι ἡ άνεργία καὶ οἱ ἀσφυκτικὲς συνθήκες διαβίωσης γιὰ τοὺς νέους, ἐξαιτίας τῆς οικονομικῆς κρίσης καὶ τῶν χαμηλῶν ἀμοιβῶν.

Σχεδὸν γιὰ τοὺς μισοὺς (48%), ἡ βασικὴ πηγὴ εἰσοδήματος εἶναι τὸ “χαρτζιλίκι” τῶν γονέων, πού τὶς περισσότερες φορὲς προέρχεται ἀπὸ συντάξεις. Μόνο τὸ 45% δηλώνει ὅτι στηρίζεται κυρίως στὶς ἀποδοχὲς ἀπὸ ἐργασία. Καὶ στὶς δύο περιπτώσεις τὸ διαθέσιμο εἰσόδημα εἶναι γιὰ τοὺς περισσότερους κάτω ἀπὸ τὸ ὄριο τῆς φτώχειας. Τὸ 18,6% τῶν νέων ζεῖ μὲ λιγότερα ἀπὸ 250 εὐρῶ τὸ μῆνα, 18,1% μὲ ἕνα ποσὸ ἀνάμεσα σὲ 250 καὶ 500 εὐρῶ καὶ 11,3% μὲ κάπως περισσότερα, πού ὅμως δὲν ξεπερνοῦν τὰ 750 εὐρῶ.

Μὲ αὐτὲς τὶς πενιχρὲς ἀποδοχὲς, οἱ ἀνάγκες προσωπικῆς διαβίωσης δὲν καλύπτονται, πολὺ περισσότερο μιᾶς οἰκογένειας. Μόνο τὸ 22,7% τῶν ἐρωτηθέντων δηλώνουν ὅτι μποροῦν νὰ πληρώσουν τοὺς λογαριασμοὺς τους καὶ μόλις τὸ 28,2% ὅτι τὰ χρήματά τους ἀρκοῦν γιὰ νὰ τοὺς ἐξασφαλίσουν ἀξιοπρεπεῖς συνθήκες στέγασης. Στους περισσότερους (50,4%) οἱ λογαριασμοὶ καλύπτονται ἀπὸ τοὺς γονεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐξασφαλίζουν στέγη στὰ παιδιά τους σὲ 83,2% τῶν περιπτώσεων. Ἡ ἔρευνα ἔδειξε ὅτι αὐτοὶ πού βιώνουν περισσότερο τὴν ἀκράτεια φτώχεια στὴ χώρα μας εἶναι οἱ νέοι. Στὰ άτομα ἀπὸ 18 ἕως 29 ἐτῶν τὸ ποσοστὸ τῆς ἀκράτειας φτώχειας εἶναι 22,6% καὶ στὸς ἄνω τῶν ἐξήντα πέντε 2,4%.

Περίπου ἕνας στὸς δύο ἐρωτώμενους ἀνέφερε ὅτι εἶχε βρεῖ μισθωτὴ ἐργασία γιὰ ἕνα τουλάχιστον χρόνο. Στους ἀνέργους ὑπάρχει πολὺ μεγάλη ἀπαισιοδοξία. Μόλις τὸ 15% θεωρεῖ πιθανὸ νὰ βρεῖ δουλειὰ μέσα στὸ προσεχὲς ἔξάμηνο. Καθὼς ἡ οικονομικὴ ἀνάπτυξη συναρτᾶται μὲ τὸν οικονομικὰ ἐνεργὸ πληθυσμὸ, τὸ βασικὸ διακύβευμα εἶναι οἱ νέοι, γιὰ τοὺς ὁποῖους πρέπει νὰ γίνουν πολλὰ. Τὸ φαινόμενο τῆς περιθωριοποίησης ἑνὸς ἐξαιρετικὰ σημαντικοῦ ἀριθμοῦ νέων ἀνθρώπων λαμβάνει τὰ τελευταῖα χρόνια ἀνησυχητικὲς διαστάσεις στὴν Εὐρώπη. Σύμφωνα μὲ τὴν Eurostat, τὸ 2016 καταγράφηκαν σχεδὸν 17 ἑκατομμύρια νέοι μεταξὺ εἴκοσι καὶ τριάντα τεσσάρων ἐτῶν, πού ἦταν ἐκτὸς ἀπασχόλησης, ἐκπαίδευσης ἢ κατάρτισης. Τὰ ὑψηλότερα ποσοστὰ βρέθηκαν στὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἰταλία. Καὶ στὶς δύο χώρες, τρεῖς στὸς δέκα νέους βρίσκονται στὸ περιθώριο. Τὰ πρόσωπα αὐτὰ, ἐπισημαίνεται στὴ σχετικὴ ἔκθεση, εἶναι πιθανὸν σὲ προσωπικὸ ἐπίπεδο νὰ ἀποστασιοποιηθοῦν καὶ νὰ ὀδηγηθοῦν σὲ κοινωνικὸ ἀποκλεισμό. Οἱ συνέπειες εἶναι μεγάλες γιὰ τὴν οικονομία, λόγῳ τῆς σημαντικῆς ἀπώλειας ἀνθρώπινου δυναμικοῦ, πού συνεπάγεται αὐξημένο κόστος γιὰ κοινωνικὴ προστασία καὶ ἀσφάλιση. ●